

לשאר איש עזוב ממנו אפלו שעה אחת. ולכן כשסומך גאלה לתפלה, צריך לאחוז בו ולדבר עמו בלחש, בסוד, שלא יתרחק מעמנו ולא יעזב מעמנו, ולכן פתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

באותה שעה קם רבי שמעון, והחברים אף כף קמו והלכו. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, אבא, עד כאן היינו יושבים בצל של עץ החיים בגן עדן. מפאן והלאה שאנו הולכים, צריך לנו ללכת בדרך השומרים את העץ הזה. אתה תתחיל בראשית לפתח בדרך.

פתח ואמר, ויקחו לי תרומה, כמו שנאמר. במה היא תרומה? בסוד הזקב, שהרי משם נזונה בתחלה, משום שהיא גבורה תחתונה שבאה מצד הזקב. ואף על גב שבאה מצד הזקב, כל עקר לא נשארת, אלא בצד הכסף, שהוא ימין.

וסוד זה כוס של ברכה שצריך לקבלה בימין ובשמאל, וכל העקר לא נשאר אלא בימין, (ושמאל נעזב ממנה ולא וכו') והשמאל מעורר את הימין ולא נדבק בו, משום שהוא נתן בין ימין ושמאל, והשמאל נאחז תחתיו, וימין נאחז בו למעלה, כמו שנאמר (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זהב וכסף - כמו שנאמר (חגיג ב) לי הכסף ולי הזקב, והרי נתבאר.

ונחשת - זהו צבע כגון הזקב, משום שנצבע מגון זהב ומגון כסף. ולכן מזבח הנחשת קטן. למה הוא קטן? כמו שנאמר

סמך גאולה לתפלה, בעי לאחדא ביה, ולאשתעי בהדיה בלחישו, ברזא, דלא יתרחק מינן, ולא ישתבק מינן, ועל דא כתיב (דברים ד) ואתם הדבקים ביי' אלהיכם חיים כלכם היום. (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי' אלהיו.

בהחיא שעתא, קם רבי שמעון וחבריא אוף הכי קמו ואזלו. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי, אבא, עד הכא הוינא יתבי בצלא דאילנא דחיי בגנתא דעדן. מפאן ולהלאה דאנן אזלין, אצטריך לן למיהך בארחוי דנטרן אילנא דא. אמר ליה, אנת תשרי בשירותא למפתח בארחא.

פתח ואמר, (שמות כה) ויקחו לי תרומה, כמה דאתמר. במאי איהי תרומה. ברזא דזקב, דהא מתמן אתזנת בקדמיתא, בגין דאיהי גבורה תתאה, דאתיא מסטרא דזקב. ואף על גב דאתיא מסטרא דזקב, כל עקר לא אשתארת, אלא בסטרא דכסף, דאיהו ימינא. ורזא דא פוס של ברכה, דאצטריך לקבלא ליה בימינא ובשמאלא, וכל עקר לא אשתאר אלא בימינא. (ס' א' ושמאלא אתעדי מינה ולא וכו') ושמאלא אתער ימינא, ולא אתדבק ביה, בגין דאיהו אתיהיב בין ימינא ושמאלא, ושמאלא אתאחיד תחותיה, וימינא אתאחיד ביה לעילא, כמה דאת אמר (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זהב וכסף, כמה דאת אמר (חגיג ב) לי הכסף ולי הזקב, והא אתמר.

ונחוישת, דא איהו גון כגוונא דזקב, בגין דאצטבע מגוון זהב ומגוון דכסף. ועל דא מזבח הנחשת קטן. אמאי איהו קטן.

כמה דאת אמר (מלכים א ח) פי מזבח הנחשת אשר לפני יי' קטן מהכיל את